

Franck Bouysse

Escriptor

Viu en una casa enmig del bosc que ell mateix es va reconstruir i escriu des que surt el sol fins que es pon. Acaben d'arribar a les llibreries dues novel·les seves, 'Nascut de cap dona' (Periscopi/Anagrama) i 'El diable no viu a l'infern' (Crims.cat/Alrevés)

CÈLIA ATSET

“Sense un punt de follia, una persona és incompleta”

◆◆◆◆ Silvia Marimon Molas

Franck Bouysse (Briva la Galharda, 1965) viu en una casa enmig del bosc. Treballa en un antic taller envoltat de llibres. Diu que els necessita a prop, sentir la seva olor. Va ser professor de biologia fins que el 2004 va canviar el seu destí i es va posar a escriure per ser llegit. En català s'acaben de publicar dues novel·les seves: *El diable no viu a l'infern* (Crims.cat), traduït per Maria Llopis, i *Nascut de cap dona* (Edicions del Periscopi), traduït per Anna Casassas, on Bouysse narra la vida d'una nena, venuda pel seu pare, que resisteix en un casalot aïllat una violència extrema. Els que la maltracten la volen per a un propòsit pervers.

Després de treballar com a professor durant anys va enviar a les editorials parisenques *El diable no viu a l'infern*. Què el va fer decidir? Tenia un primer lector, que era el meu millor amic. Era molt dur. Li

vaig enviar el llibre; era la meva novena versió i, al vespre, em va enviar un missatge en què deia que no el podia deixar en un calaix. El vaig fer arribar a tres editorials parisenques. Fins aleshores només havia publicat en editorials regionals. Tenia, a més, la consciència de no haver llegit prou. El punt d'inflexió va ser llegir Shakespeare, Cormac McCarthy, Faulkner, Joyce i T.S. Eliot. Soc molt anàrquic.

Al llibre, la paraula és molt important. La Rose, la protagonista de *Nascut de cap dona*, fuig de l'opressió aprenent a llegir i escriu un diari per no acabar boja. ¿És el seu espai de llibertat?

Completament. Després d'escriure el llibre vaig entendre que era una metàfora de la meua pròpia vida. Jo vinc d'un món on el teu destí està marcat i en tots els meus llibres hi ha un personatge que contraria el destí mitjançant l'art. A *Plateau*, un

“VINC D'UN MÓN ON EL TEU DESTÍ ESTÀ MARCAT I EN TOTS ELS MEUS LLIBRES HI HA UN PERSONATGE QUE CONTRARIA EL DESTÍ MITJANÇANT L'ART”

camperol compra una caravana plena de llibres i es posa a llegir; a *Glaise*, un personatge fa escultures; a *Nascut de cap dona*, la Rose aprèn a escriure. I jo m'hauria d'haver dedicat a ensenyar FP en el món agrícola tota la meua vida i m'he escapat d'aquest destí escrivint.

***Nascut de cap dona* està ambientada en el passat i en algun lloc rural però a vegades és difícil ubicar-la en el temps o en algun lloc geogràfic. Ho fa amb intenció?**

Probablement sí, perquè les revoltes personals no tenen època ni lloc. Aquestes històries de violència hi són des de sempre i continuen existint, tot i que hi lluitem en contra. I per això no necessitava donar més detalls. En alguns països encara hi ha pares que venen els seus fills.

Hi ha violència extrema però és optimista. La Rose no es deixa vèncer. Li vaig descobrir aquesta força

mentre escrivia, però en el fons sabia que al final hi hauria llum. No és que en tingués ganes, és que ho sabia. La Rose em deia: “No em deixis anar la mà” i jo l'he portada de la mà fins al final.

És una història de resiliència?

Sí. De les ferides, siguin quines siguin, se n'ha de fer alguna cosa.

Evoca molt la infància, les ganes d'aprendre, de sentir, la curiositat... però aquesta infància s'acaba de manera abrupta.

La Rose no té altra opció, és l'única manera que té de sobreviure. A diferència dels homes, les dones tenen una capacitat ancestral de superació; de donar sentit a tot plegat.

La relació dels homes i de les dones és un dels altres grans temes de *Nascut de cap dona*. Hi ha un moment que l'Edmond, a qui la Rose estima, diu que els homes volen posseir i les dones volen poder.

Sí, però es refereix no al poder com a substantiu sinó al verb poder, de poder fer coses i aconseguir els mitjans per fer-ho. La Rose aprèn a llegir intentant desxifrar cada dia el diari que arriba a la casa del seu amo. Un home s'hauria rendit més ràpid.

Al llibre gairebé tots els personatges tenen veu. Menys els monstres: l'amo i la seva mare.

Quan el llibre va estar acabat em vaig adonar que la Reina Mare [com anomenen la mare de l'amo] no tenia nom de pila i que el senyor de la Farga té el mateix nom que el nen. Vaig entendre que era la meua manera de mantenir les distàncies. No tots els personatges valen igual. La majoria no són bons ni dolents. Menys l'amo i la seva mare, que fabrica un monstre.

La pèrdua d'identitat, la importància de no oblidar qui ets, és un dels temes que afloren també al llibre. El personatge que no té identitat és l'Edmond. A vegades em diuen que és un cabronàs, però jo responc que quina capacitat de reacció pots tenir quan tota la vida t'han dit que no ets res. La identitat també ve per aquí.

És també qui té el llenguatge més pobre.

Sí, ell viu en l'instant precís de quan li passen les coses. Té frases molt curtes perquè no entén què li passa. Quan agafa la Rose i la baixa del cavall queda tan corprès per tot el que sent que no sap què fer-ne, de tantes sensacions.

A la Rose no li fa por la bogeria dels altres sinó que tem no poder-se refugiar en si mateixa.

És la follia personal que tots tenim i en la qual ens refugiem. Sense un punt de follia, una persona és incompleta.

Vostè ve del món rural i li ret homenatge però la descripció que en fa no és gens idíl·lica.

És tal com el percebo, amb tota la seva duresa. I no ho faig amb nostàlgia, perquè si ho fes bloquejaria els sentiments; ho faig amb melancolia, que és una manera de fer viatjar els sentiments. Allò que vaig viure segueix dins meu i quan escric és com obrir la bossa de la infància.◆◆